

سیاست

سارا عاقلی
مدیر گروه سیاست
Sarah.agheili@gmail.com

نظم فعلی جهان است، نظمی که نظام تک قطبی موجود را کنار می‌زند و آمریکا را از آقایی می‌اندازد؛ همان گونه که دست آن را از منطقه غرب آسیا کوتاه کرد. موضوعی که رهبر انقلاب در سخنرانی اخیرشان به مناسبت ۱۳ آبان، روز استکبارستیزی درباره آن این گونه گفتند: «امروز، آمریکا قدرت مسلط جهان نیست؛ بسیاری از تحلیلگران سیاسی دنیا معتقدند که آمریکا دارد رو به افول می‌رود و ذره ذره آب می‌شود.»

جهان غرب درگیر است و رو به افول؛ درگیر جنگ اوکراین، بحران زمستان سخت و البته جنگ جهانی رسانه‌ای علیه ایران. یکی از دلایل مداخله بی‌سابقه کشورهای غربی در غائله اخیر کشورمان، نگرانی از به‌هم خوردن

رهبر انقلاب به مناسبت ۱۳ آبان در سخنانی مسیر رو به افول غرب را تشریح کردند. در حال حاضر غرب گرفتار بحران اوکراین و زمستان سخت است؛ اتفاقاتی که می‌تواند باعث آب رفتن قدرت غرب شود. تحلیل شما از درگیری‌های غرب و تأثیر آن در کاهش قدرتش چیست؟

برای قدرتمند شدن یک کشور شاخص‌های متفاوتی وجود دارد. قدرت نظامی، اقتصادی، فرهنگی، نرم و غیره. در حوزه‌های مختلف قدرت هم آمریکا و هم دیگر کشورهای غربی، روند افول خیلی جدی را طی می‌کنند؛ البته به استثنای قدرت رسانه‌ای. قدرت رسانه‌ای کشورهای غربی رتبه یک دنیا است. اگر قدرت رسانه‌ای را استثنای کنیم در بقیه شاخص‌های قدرت، غرب رو به افول است. از بین این شاخص‌ها، سه مورد آن در فرمایشات رهبر انقلاب بود؛ یکی از این مباحث اشاره به این موضوع دارد که سلطه جهانی آمریکایی‌ها به خاطر تجربه روند افول، بتدریج در حال جمع شدن است. این روند یک شبهه یا یک ساله اتفاق نمی‌افتد. اما در حال حاضر روند کاهش زور آمریکا در مناطق مختلف دنیا مشهود است؛ مانند افغانستان یا شکست در عراق، سوریه، لبنان و یمن.

در منطقه غرب آسیا، روند جمع شدن سلطه آمریکایی‌ها به برکت جمهوری اسلامی مشهود است. بحث دیگر موضوع انتقال ثروت و قدرت به شرق است؛ این موضوع صرفاً حرف ما نیست. به کنفرانس امنیتی مونیخ و گزارش سه سال پیش آن نگاه کنید. برای این کنفرانس در طول سال یک گزارش تهیه و زمان کنفرانس آن را منتشر می‌کنند. عنوان این گزارش Westlessness بود.

در انگلیسی کلمه‌ای تحت عنوان Weightlessness به معنی بی‌وزنی داریم. Westlessness کلمه‌ای است که آن را اختراع کردند؛ به معنی بی‌غربی و جهان پساغرب.

این تحلیل را مهم‌ترین کنفرانس امنیتی می‌گوید که توسط غربی‌ها تشکیل شده است. این واقعیتی است که همه می‌دانند و می‌خواهند فکری کنند تا روند انتقال قدرت و ثروت از غرب به شرق قدری کند شود.

علت افول قدرت غرب در عرصه‌های مختلف چیست؟

در همه حوزه‌های قدرت اعم از نظامی، اقتصادی، سیاسی و نرم، قدرت نهادسازی و جایگاه غرب و آمریکا افول پیدا کرد، چون سیاست‌های اشتباهی داشتند. به جای اینکه از جایگاه خود در جهان برای ارتقای جایگاه مردم خود استفاده کنند، برای ارتقای جایگاه یک درصدی‌های جامعه خود استفاده کردند.

شما ملاحظه می‌کنید که وضعیت اختلاف طبقاتی در این کشورها بسیار وخیم است؛ بدتر از کشور ما. در ایران نیز اختلاف طبقاتی وجود دارد ولی در این زمینه، وضع آمریکا و غرب بدتر است.

غرب در حال افول است، چرا که سیاست خارجی غلط دارند؛ کشورها را اشغال و برای آن هزینه می‌کنند. ترامپ می‌گفت هفت تریلیون دلار هزینه کردند و در نهایت به نتیجه نرسیدند. سیاست‌های غلط داخلی و خارجی منجر به این شده است. به جای اینکه با جمهوری اسلامی برخورد عقلانی داشته باشند دنبال سرنگونی و تجزیه ایران هستند و نتیجه این می‌شود که خود آنها در حال افول هستند. به جای فهم وضعیت داخلی ایران، از تجزیه‌طلبان و اغتشاشگران حمایت می‌کنند. به جای فهم وضعیت داخلی ایران، می‌گویند ما می‌خواهیم ایران را آزاد کنیم؛ این حرفی است که آقای بایدن بیان می‌کند و نشان می‌دهد درک درستی از دنیا و حتی وضعیت کشور خود ندارد. افول غرب نتیجه سیاست‌های غلط است.

مورد سوم به عنوان مؤلفه افول غرب، گسترش محور مقاومت است؛ پرچمدار محور مقاومت ایران است. در حال حاضر می‌بینید که روسیه و چین هم به غرب نه می‌گویند. چرا ۱۰ سال پیش این دو کشور به غرب نه نمی‌گفتند؟ این نتیجه پرچمداری جمهوری اسلامی است که می‌توان نه گفت و جایگاه کشور را ارتقا داد.

نقش حاج قاسم سلیمانی در پرچمداری جمهوری اسلامی ایران در منطقه غرب آسیا و به چالش کشیدن قدرت غرب را هم تحلیل بفرمایید.

در منطقه غرب آسیا، انتقال قدرت غرب به شرق از همه شدیدتر بود. بانی این اتفاق دو نفر بودند؛ نفر دوم شهید سردار سلیمانی بود و نفر اول فرمانده سردار سلیمانی. برای همین نسبت به رهبر انقلاب

آمریکا حالا کشوری است که نه قدرت نظامی و سیاسی اش، بلکه اشتباهات پرتکرار رؤسای جمهورش زیانزد می‌شود و دست به دست می‌چرخد. مختصات این افول، تغییر نظم جهانی و جایگاه ایران در افق پیش رو نیازمند ترسیم است. به همین خاطر سراغ فرّاد ایزدی، کارشناس مسائل آمریکا رفتیم و علاوه بر وضعیت جامعه سیاسی آمریکا، درباره نظم جهانی جدید و جایگاه کشورمان در آن به گفت‌وگو نشستیم.

تا این میزان هجمه وجود دارد. به خاطر اینکه سردار سلیمانی بدون فرماندهی کل نمی‌توانست کاری پیش ببرد. در این مورد ایران قطعاً نقش داشته است، یعنی اگر آمریکایی‌ها در منطقه غرب آسیا سلطه پیدا می‌کردند تبدیل به اهرم فشاری بر روسیه و چین می‌شدند؛ در کنار مرزهای روسیه حضور پیدا می‌کردند و مسلط می‌شدند. ضمن اینکه چین هم باید از این منطقه عبور کند تا به اروپا برسد.

تحلیل شما از وضعیت داخلی آمریکا چیست؟ کدام وضعیت جامعه سیاسی امروز آمریکا را پدید آورده که خروجی آن انتخاب‌های نادرست رؤسای جمهوری مانند ترامپ و بایدن است؟ کاهش سلطه آمریکایی‌ها و افول قدرت آنان نتیجه کمبود کسری بودجه در آمریکا است. یعنی قبلاً آمریکایی‌ها سفره‌های پهن کرده بودند و چون پول زیاد بوده، همه استفاده می‌کردند اما الان با کم شدن پول، سر منابع مالی دعوا شده. نتیجه این دعوا این است که یا آمریکا باید روش خود را اصلاح کند یا روش قبلی را ادامه دهد، اما در واقع به خاطر نفوذ پول در ساختار سیاسی نمی‌تواند روش‌ها را اصلاح کند. بر همین اساس در عمل، اصلاح روندها در آمریکا دچار چالش شده و به روش قبل عمل می‌کنند.

برای مثال در انتخابات سال ۲۰۲۰ برنی سندرز از بایدن جلودار بود؛ نامزد انتخاباتی که قوی‌تر از بایدن بود، اما دموکرات‌ها در انتخابات تقلب کردند و به جای اینکه سندرز نامزد حزب دموکرات باشد، بایدن نماینده دموکرات‌ها شد. چرا دموکرات‌ها بایدن را جلو فرستادند؟ به این علت که نمی‌خواستند تغییر ریشه‌داری ایجاد کنند. به خاطر نفوذ پول در ساختار سیاسی نمی‌خواهند اصلاحی انجام شود. بایدن نامزد جریان سرمایه‌دار سنتی در آمریکا است. دموکرات‌ها حتی فرد مناسب‌تری نداشتند. به این جهت بود که بایدن با این وضعیت جسمانی، عقلانی و هوشی رئیس‌جمهور آمریکا شد.

این نشانه افول آمریکا در حوزه سیاسی است که از بین ۳۳۰ میلیون نفر فرد مناسبی نه در بین دموکرات‌ها حضور دارد و نه در بین جمهوری خواهان. در نتیجه ترامپ نامزد جمهوریخواهان در انتخابات شد. این نتیجه فروپاشی قدرت آمریکا از درون است. منظور از افول آمریکا همین است. اهرم‌ها و شاخص‌های قدرت درونی آمریکا و ساختار نظام سرمایه‌داری دچار چالش شده و امکان اصلاح جدی وجود ندارد. اگر اصلاحی باشد مقطعی و محدود است. به همین جهت چالش‌ها جدی است. این موضوع در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا بروز می‌کند و افرادی همچون ترامپ و بایدن رئیس‌جمهور آمریکا می‌شوند.

پس از این افول قاعدتاً نظم جدیدی در جهان ایجاد می‌شود. جایگاه ایران در نظم جدید و افق پیش رو چیست؟ دنیا در ادامه یک قطب غربی پیدا می‌کند که آمریکا در آن قطب، شاخص خواهد بود، اما یک قطب غیرغربی هم خواهد داشت. اقتصاد دنیا ذیل ساختارهای جهانی‌سازی درهم تنیده است، اما این اقتصاد در هم تنیده از هم باز می‌شود و چین بتدریج جدا می‌شود. روسیه هم تحریم است و مرزهای غربی آن را بستند. از این جهت جهان یک قطب غربی و یک قطب غیرغربی پیدا خواهد کرد. در بین کشورهای جهان غیرغربی که از نظر مساحت و جمعیت بزرگتر از قطب غربی هستند نیز قطب‌هایی اعم از قطب چینی و روسی ملاحظه می‌شوند. در این بین ایران به خاطر تاریخ و مزیت‌های موجود، امکان این را دارد که یکی از قطب‌های نظم جدید جهانی باشد. در دنیای چندقطبی ایران این ظرفیت را دارد که یکی از قطب‌ها باشد. موضوع تمدن نوین اسلامی نیز زمانی که ایران یکی از قطب‌های نظم جدید باشد، محقق می‌شود. از این جهت دنیا به این سمت حرکت می‌کند.

علت قشون کشی رسانه‌ای کشورهای غربی در غائله اخیر ایران علیه کشورمان نیز به علت نگرانی از جایگاه ایران در نظم جدید است؟

بله. سه کشور یعنی ایران، چین و روسیه روند افول آمریکا را تسریع می‌کنند. راهبرد امنیت ملی آمریکا مقابله با این سه کشور است. به همین خاطر این کشورها را برجسته می‌کنند. این موضوع نشان می‌دهد آمریکا متوجه مشکل اصلی شده است.



سه کشور یعنی ایران، چین و روسیه روند افول آمریکا را تسریع می‌کنند؛ راهبرد امنیت ملی آمریکا مقابله با این سه کشور است



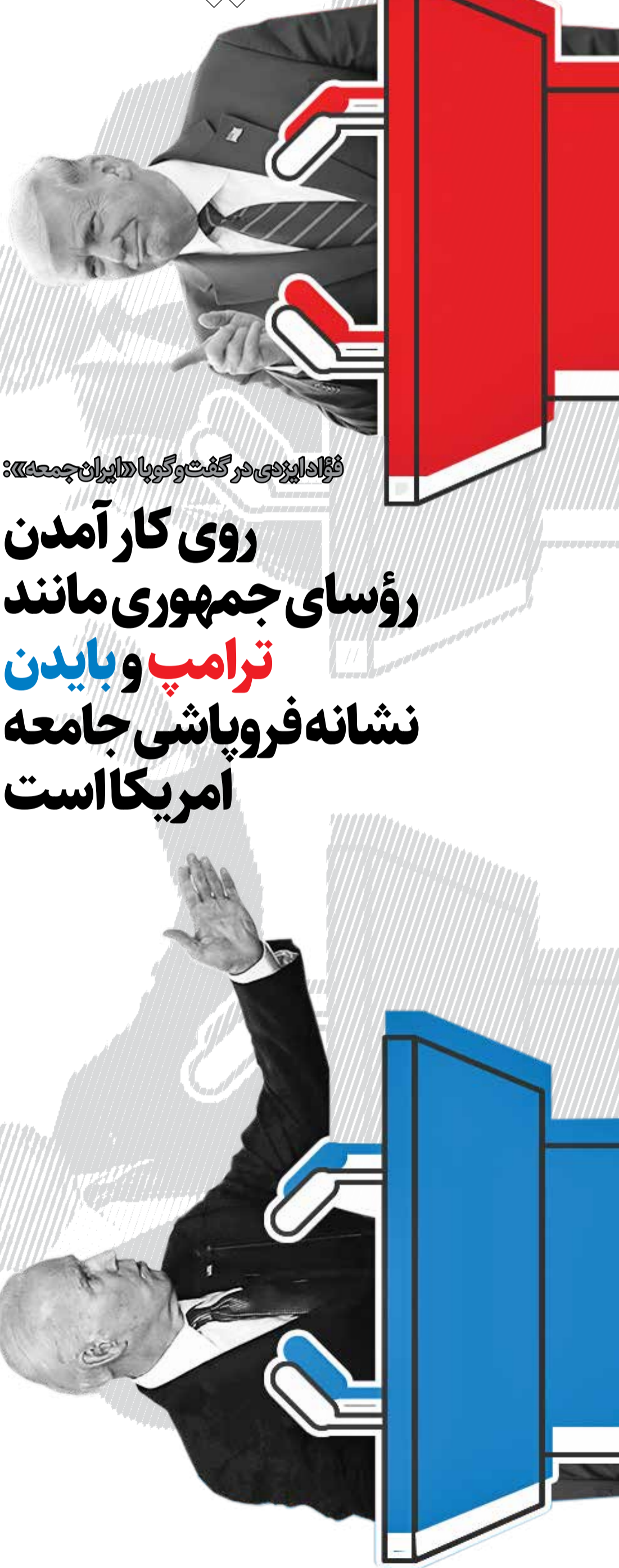
غرب در حال افول است، چرا که سیاست‌های اشتباهی را پی گرفتند. به جای اینکه از جایگاه خود در جهان برای ارتقای جایگاه مردم خود استفاده کنند، برای ارتقای جایگاه یک درصدی‌های جامعه خود استفاده کردند. به خاطر همین وضعیت اختلاف طبقاتی در این کشورها بسیار وخیم است



در منطقه غرب آسیا، انتقال قدرت غرب به شرق از همه شدیدتر بود. بانی این اتفاق هم دو نفر بودند. نفر دوم شهید سردار سلیمانی بود و نفر اول فرمانده سردار سلیمانی. برای همین نسبت به رهبر انقلاب تا این میزان هجمه وجود دارد



در انتخابات سال ۲۰۲۰ سندرز از بایدن جلودار بود، اما دموکرات‌ها در انتخابات تقلب کردند و به جای اینکه سندرز نامزد حزب دموکرات باشد، بایدن نماینده دموکرات‌ها شد، چون نمی‌خواستند تغییر ریشه‌داری ایجاد شود. در واقع به خاطر نفوذ پول در ساختار سیاسی نمی‌خواهند اصلاحی انجام شود



فرّاد ایزدی در گفت‌وگو با «ایران جمعه»:

روی کار آمدن رؤسای جمهوری مانند ترامپ و بایدن نشانه فروپاشی جامعه آمریکا است